

LUNDS TEKNISKA
HÖGSKOLA
Lunds universitet

ISRN LUTVDG/TVLM 05/5114 SE

Enskilda vägar – Kommunalt bidrag i Skånes kommuner

Private roads- Municipal grant in municipalities of Skåne

Författare: Ruxandra Lazar

Handledare: Åsa Knutson, Avdelningen för Fastighetsvetenskap, LTH, Lunds universitet

Examinator: Kristofer Törngård, Avdelningen för Fastighetsvetenskap, LTH, Lunds universitet

Avdelningen för Fastighetsvetenskap, LTH, Lunds Universitet, Box 118, 221 00 Lund, Sverige
Department of Real Estate Science, Lund Institute of Technology, Lund University, P.O. Box 118 SE-221 00 Lund, Sweden

Sammanfattning

Detta examensarbete handlar om bidrag till enskild väghållning i Skånes kommuner. Tyngdpunkten är lagd på det kommunala bidraget men även statsbidragsregler beskrivs. Målet är att få en överskådlig bild över de kommunala bidragsreglerna i Skånes 33 kommuner samt att ge förslag till förändringar i det kommunala bidragssystemet.

Vägnätet i Sverige består av allmänna vägar och enskilda vägar. De allmänna vägarna kan antingen vara kommunala eller statliga. Kommunerna är stora väghållare, de har bland annat ansvar för det lokala trafiknätets framkomligt. Kommunen ska bibehålla och underhålla infrastrukturen, minska miljöstörningarna så mycket det går samt skapa en bra planering av gator där ingen ska behöva omkomma eller skadas.

Ansvaret för väghållningen kallas huvudmannaskap. Enskilt huvudmannaskap innebär att fastigheterna ansvarar solidariskt i ett område. De bekostar iordningställandet och skötseln av de allmänna platser som finns i området. Detta sker genom att bilda en gemensamhetsanläggning enligt anläggningslagen.

Cirka 2/3 av det svenska vägnätet i Sverige består av enskilda vägar. Det juridiska ansvaret för vägen ligger hos väghållaren som kan vara markägarna eller en samfällighetsförening. Standarden på vägen skall anpassas till behovet som finns på den aktuella vägen med utgångspunkt från vilka fastigheter som använder vägen och hur mycket varje fastighet utnyttjar vägen.

Både statsbidrag och kommunalt bidrag kan erhållas av samfällighetsföreningar förutsatt att vägen uppfyller de krav som ställs. Det kommunala bidraget varierar från kommun till kommun medan statsbidrag är av rikstäckande karaktär. Stora variationer förekommer mellan kommunernas bidragsregler vilket ger upphov till orättvisa och det är fastighetsägarna som drabbas hårdast. Orättvisan ligger också i att samfällighetsföreningarna betalar för enskilda vägar samtidigt som de betalar för kommunala vägar via kommunalskatten.

Som underlagsmaterial till examensarbetet användes en enkät som skickades ut till samtliga 33 kommuner i Skåne varav 27 kommuner svarade på enkäten. De som inte vill medverka i studien är: Eslöv, Höganäs, Perstorp, Simrishamn, Åstorp och Östra Göinge. Dessutom finns det underlagsmaterial i form av intervjuer med Vägverket i Malmö, Kristianstad kommun, Vellinge kommun samt företrädare för några samfällighetsföreningar i olika kommuner runt om i Skåne.

Enkätundersökningen visar att de kommunala bidragsreglerna i Skånes kommuner är väldigt olika. Dock kan det uteslutas att skillnaderna beror på skattesats, befolkningens mängd eller kommunernas arealer. De politiska besluten väger tungt i sammanhanget eftersom det är genom politiska beslut som det bestäms hur stort det kommunala bidraget till enskilda vägar ska vara.

Slutsatsen är att dagens kommunala bidragssystem behöver förändras eller åtminstone förenklas. Förslagen nedan anges i en förenklad modellform. De två första förslagen innebär endast en administrativ förenkling av dagens bidragssystem medan de två sista förslagen innebär en mer radikal förändring av det kommunala system som finns i dagens läge.

1. Vägverket tar över administrationen av bidrag till enskilda vägar som både får kommunalt och statligt bidrag
2. Kommunen tar över administrationen av bidrag till enskilda vägar som både får kommunalt och statligt bidrag
3. Dagens bidragssystem ändras så att alla kommuner utgår från samma beräkningsgrund, exempelvis statsbidraget. Förslaget innebär inte att alla kommuner måste ha samma procentsats.
4. Lika kommunalt bidrag i alla kommuner. Detta innebär ett enhetligt system för kommunalt bidrag i alla kommuner. Bidraget innebär att kommunerna tillämpar samma beräkningsgrund, exempelvis statsbidraget. Här är dock kravet att alla kommuner ska samma procentsats.

FÖRORD
 ABSTRACT
 SAMMANTAGNING
 INNEHÅLLS
 1. INLEDNING
 BAKGRUND
 SYFTE
 AVGRÄNSNING
 METOD
 2. UNDERLAG
 2.1 TEMA
 2.2 VÄG
 2.3 ALLMÄNT
 Planering
 Väggrupp
 2.4 KOMMUN
 Väghällo
 Planering
 Gata
 FBL
 2.5 ENKEL
 Allmän
 Förvaltnings
 Väggrupp
 Anläggning
 Samfälligt
 Kordläggning
 BREV
 Vårdrätt
 Stat och
 Drift och
 2.6 SKATTSÄK
 Överläggn
 Femårsplan
 Drift och
 Undersökning
 3. RESULTAT
 PRESENTATION
 Vilka kommuner
 Antal enskilda
 Var bidraget
 Beräkning